

در انتظار گشایش مراددهای بانکی

چه کنیم تا بازار سرمایه پر رونقی داشته باشیم

برای داشتن بازاری پر رونق در سال ۹۶ چه اقداماتی باید انجام شود؟ کدام راهکارها در چند سال اخیر بازار سرمایه را به بیراهه کشانده یا زمینه رشد آن را فراهم کرده و نقش دولت، سازمان بورس، شرکت‌های سرمایه‌گذاری و سایر فعالان این حوزه در ایجاد بازاری پرتحرک و پربازده چیست؟ پرسش‌هایی از این دست، همواره ذهن فعالان بازار سرمایه را به خود معطوف داشته و آنها را به سمت یافتن راه‌حلهایی مناسب و کارآمد که در عمل بتواند پاسخگوی نیاز بازار سرمایه باشد هدایت کرده است. رفع موانع تولید و تجارت، کاهش نرخ سود در کنار استفاده از ابزارها و رفع موانع مراددهای بانکی و تجارت بین‌المللی، بخشی از راهکارهای پیشنهادی از سوی کارشناسان و فعالان بازار سرمایه است.

فعالان بازار سرمایه مصمم‌تر باشند

دولت برای جلوگیری از رکود می‌تواند در کنترل نرخ تورم به شرکت‌های تولیدکننده اجازه افزایش نرخ دهد. در صورتی که نرخ تورم بین ۶/۸ تا ۱۵ درصد ثابت بماند، می‌تواند برای شرکت‌ها خیلی مفید باشد و کشور نیز از وضعیت رکود خارج شود. این موضوع می‌تواند باعث افزایش سودآوری شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و فرابورس نیز شود. بهنام بهزادفر، مدیر امور اعضای کانون کارگزاران بورس اوراق بهادار، با بیان این مطلب به **سنت** گفت: مجلس شورای اسلامی هم می‌تواند با وضع قوانینی در راستای حمایت از تولید داخلی، برای اینکه شرکت‌ها بتوانند محصولات داخلی را خودشان به فروش برسانند، شرایط بهتری فراهم کند. این کارشناس بازار سرمایه درباره انتظارات از بانک مرکزی برای رفع مسائلی که بانک‌ها با آن درگیر هستند، گفت: موضوعی از قبیل تهیه و تصویب صورت‌های مالی بانک‌ها و همچنین نظارت ویژه بر روی نرخ سود بانکی می‌تواند موثر باشد. در حال حاضر نرخ سود بیش از ۲۰ درصد است و ۵۵ درصد از نرخ رسمی اعلامی بالاتر بوده و ۱۳ درصد نیز از نرخ تورم کشور بیشتر است. از دولت هم انتظار می‌رود بدهی بانک‌ها را پرداخت کند تا وضعیت بانک‌ها بهینه شود. بهزادفر افزود: برای رشد بازار، از سازمان بورس اوراق بهادار و سایر متولیان بازار سرمایه انتظار می‌رود با ورود ابزارهای جدید مالی و پیگیری و تشویق این ابزارها (ابزارهایی مانند آپشن‌ها، فروش استقراضی، آتی شاخص و...) بتوانند بازار سرمایه را عمیق‌تر کنند.

از سوی دیگر سازمان بورس، محدودیت‌های موجود در بازار سرمایه مثل حجم مینا و دامنه نوسان و سایر موارد را می‌تواند به صورت جزئی و مورد به مورد حل کند. همچنین پیشنهاد می‌شود از سوی سازمان بورس، دولت و بانک مرکزی با گشایش حساب‌ها، تسهیلاتی برای سرمایه‌گذاران خارجی فراهم شود. برای سایر شرکت‌های سرمایه‌گذاری و فعالان حوزه بازار سرمایه پیشنهاد می‌شود در تصمیماتی که اتخاذ می‌شود مصمم‌تر باشند و عواقب کار را بررسی کرده و مسئولیت‌پذیری بیشتری داشته باشند. بازارهای هدف و صادرات را گسترده‌تر کرده و محصولات قابل رقابت تولید کنند یا اینکه بتوانند تامین مالی خارجی داشته باشند.

شرایط نامساعد جذب سرمایه گذار خارجی

دولت، بخش خصوصی و نهادهای بازار سرمایه می‌توانند در روند آتی بازار تاثیرگذار باشند. از دستگاه اجرایی کشور انتظار می‌رود تا در سال «اقتصاد مقاومتی، تولید، اشتغال» ضمن ایجاد رونق اقتصادی و رفع موانع تولید و تجارت و همچنین تلاش برای متوقف کردن مسابقه نرخ سود در نظام بانکی، توجه بیشتری به بازار سرمایه به عنوان بازوی مهم تامین مالی کشور داشته باشد. نوید قدوسی مدیر تحلیل و مشاوره کارگزاری بانک کشاورزی، با بیان این مطلب به **سنت** گفت: شایسته است سازمان بورس نیز در راستای ایفای نقش نظارتی خود، ابزارها و ساز و کارهای قانونی موجود را تا جای ممکن به کار گرفته و در ارتقای سلامت و شفافیت بورس بکوشد. طبیعی است نهادهای سرمایه‌گذاری نیز با مناسب بودن شرایط در یک چارچوب تصمیم‌گیری عقلایی منابع خود را به سمت بازار سرمایه روانه کنند.

قدوسی افزود: نرخ سود به‌عنوان عاملی مهم در ایجاد رونق در بازار سرمایه مطرح است، نرخ سود سپرده‌ها و اوراق در بازار بدهی اگر روند رو به کاهشی داشته باشد، به‌طور قطع به صورت یک اثر مثبت در بازار خواهد بود، به نظر می‌رسد ادامه این وضعیت باعث تداوم فشار روی بازار می‌شود و همچون یک عامل منفی از اینکه بازار P/E (نسبت قیمت به درآمد) بگیرد جلوگیری می‌کند.

وی یکی از عوامل مهم اثربخش در رونق بازار سرمایه را وضعیت عملیاتی شرکت‌ها برشمرد و تصریح کرد: اگر چشم‌انداز مثبتی در این زمینه شکل بگیرد بازار نیز از آن تبعیت خواهد کرد، به این معنی که اگر فروش شرکت‌ها افزایش پیدا کند یا در زمینه افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های عملیاتی و هزینه‌های مالی بتوانند بهتر عمل کنند، در نهایت سودآوری روند روبه رشدی داشته و می‌توان انتظار حرکت مثبتی در بازار داشت.

این کارشناس بازار سرمایه، مباحث مربوط به انتخابات ریاست‌جمهوری را عامل اثرگذار دیگری برشمرد و افزود: اگر از این مقطع هم عبور کنیم و اتفاق دور از انتظاری درباره انتخابات رخ ندهد، ریسک دیگری از بازار برداشته می‌شود که می‌توان

این موضوع را به‌عنوان یک عامل مثبت در نظر گرفت. به نظر این فعال بازار سرمایه، قیمت کامودیتی موضوع مهم دیگری است، به این معنی که اگر قیمت کامودیتی در همین سطحی که هست تثبیت شود یا در حالت خوشبینانه اگر صعودی شود، می‌تواند به بازار کمک کند و برعکس اگر قیمت‌ها نزولی شود به‌طور قطع اثر منفی در بازار خواهد گذاشت.

قدوسی درباره سرمایه‌گذاری خارجی تصریح کرد: هنوز شرایط داخلی کشور برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی خیلی مساعد نیست و نیاز به زمان بیشتری دارد تا مقدماتش فراهم شود؛ دور از انتظار است که حداقل با اعداد و ارقام معناداری در سال ۹۶ این اتفاق بیفتد.

وی با تأکید بر اینکه در حوزه سیاست خارجی پرونده جدیدی نداریم، یادآور شد: همان بحث‌های قبلی است که مهم‌ترین آنها توافق‌هایی است که درباره تحریم‌های نفتی رخ داده و گشایش‌های خیلی خوبی هم حاصل شد که آثار آن در ارقام مطلوب ارزش‌افزوده این بخش در سال ۹۵ انعکاس یافت. حال باید منتظر رفع مشکلات و رونق در سایر بخش‌ها و به‌ویژه مراددهای بانکی و تجارت بین‌المللی بود.

قدوسی درباره وضعیت بازار از ابتدای سال ۹۶ گفت: به نظر می‌رسد روند معاملات خوب بوده است اما به دلیل حجم پایین معاملات، نمی‌توانیم خیلی قضاوت معتبری داشته باشیم. در روزهای آینده با خروج بازار از جو تعطیلات و افزایش حجم معاملات می‌توان ارزیابی دقیق‌تری انجام داد.

برنامه‌ریزی برای کاهش قوانین غیر ضروری

بازار سرمایه به‌عنوان بستری که می‌تواند واقعیت‌های اقتصادی را منعکس کرده و دامساج اقتصاد باشد در عمل در کنش و تعامل نیروهای متفاوت قرار دارد. در یک دسته‌بندی کلی مهم‌ترین طرف‌های تاثیرگذار بر بازار بورس، دولت، سازمان بورس به‌عنوان نهاد ناظر و قانونگذار، شرکت‌های حاضر در بورس، نهادهای مالی و اشخاص فعال در بورس هستند که هر کدام می‌توانند نقش مهمی در بهبود شرایط بورس ایفا کنند. آنچه حائز اهمیت است درک حیطة اختیار و وظایف هر کدام از این نیروها است.

حبیب فرجی‌دانا، کارشناس بازار سرمایه با بیان این مطلب به **سنت** گفت: طبیعی است که انتظار اینکه دولت با تزریق منابع به بازار بورس موجب رونق آن شود، انتظاری بیپایه بوده و تجربه ثابت کرده که در میان‌مدت اثر مناسبی بر بازار نخواهد گذاشت. مهم‌ترین اقدامی که دولت می‌تواند برای کمک به بورس انجام دهد اقدام برای شفاف کردن وضعیت صنایع بورسی است. به‌طور مثال شفافیت و قانون‌مند کردن قیمت‌گذاری محصولات پالایشگاهی (که همواره یکی از ابهامات اصلی این گروه محسوب می‌شود)، شفافیت در سیاست‌های بانک مرکزی برای اصلاح نظام بانکی، برنامه‌ریزی شفاف به منظور بازپرداخت بدهی‌ها به شرکت‌ها و صنایع بورسی جزو مهم‌ترین اقداماتی هستند که دولت می‌تواند در جهت رونق بازار و ایجاد ثبات در فضای سرمایه‌گذاری انجام دهد. وی درباره نقش سازمان بورس در ایجاد بازار سرمایه‌ای پربرونق افزود: در چند سال اخیر مشاهده شده سازمان بورس برای رونق بخشیدن به بازار فعالیت‌هایی مانند، چانه‌زنی با وزرا به منظور رفع مشکلات صنایع و (به تازگی) مقابله با بازار اوراق با درآمد ثابت و حتی پذیرش شرکت‌های جدید در بورس را در پیش گرفته است. این اقدامات به ظاهر مناسب هستند اما در عمل کارایی ندارند و از توان سازمان بورس خارج هستند. این کارشناس بازار سرمایه با پیشنهاد کرد: سازمان بورس اقدامات مناسبی را برای افزایش شفافیت و پیشرفت نهادهای مالی و ساختار بازار بورس انجام دهد. از جمله این اقدامات برنامه‌ریزی برای کاهش قوانین غیر ضروری و ناکارا به منظور افزایش ضریب نفوذ معاملات الکترونیک، برنامه‌ریزی و بازنگری در قوانین به منظور کاهش زمان بسته نمودن نمادها و افزایش نقدشوندگی بازار، برنامه‌ریزی استراتژیک برای رفع انحصار از صنعت کارگزاری، کاهش هزینه‌های تحمیلی و شناورسازی کارمزد معاملات در ۵ سال و سیستم‌اتیک کردن نظارت بر معاملات بازار بورس به‌منظور کاهش مداخله انسانی و برنامه‌ریزی استراتژیک به منظور حمایت و حضور بیشتر استارت‌آپ‌های مالی در بازار سرمایه است. سایر نهادهای مالی فعال در بازار سرمایه نیز هر کدام به نوبه خود از طریق بهینه‌سازی خدمات و فرآیند سرمایه‌گذاری می‌توانند در بهبود بازار ایفای نقش کنند.

مهکامه علیقلی
mine@smtnews.ir

بهنام بهزادفر

نوید قدوسی

حبیب فرجی‌دانا

بهای طلا تغییر نکرد

در حالی که سرمایه‌گذاران بین‌المللی منتظر دیدار و گفت‌وگو مهم روسای جمهور آمریکا و چین هستند، قیمت جهانی طلا در آغاز مبادلات روز چهارشنبه تغییر چندانی نداشته است. به گزارش پایگاه خبری بورس کالای ایران به نقل از رویترز، رشد تقاضای مکان امن سرمایه‌گذاری و کاهش ارزش دلار آمریکا در روزهای گذشته تاثیر زیادی بر افزایش قیمت طلا داشته و باعث شده قیمت این فلز زرد به حدود بالاترین سطح خود در یک ماه اخیر برسد. براساس این گزارش دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا و زی جین پینگ رئیس‌جمهوری چین روز گذشته با یکدیگر دیدار و گفت‌وگو کردند. ترامپ بارها چین را به دستکاری در نرخ ارز با هدف افزایش صادرات متهم کرده است. ترامپ همچنین از چین خواسته تا در مهار برنامه‌های هسته‌ای و موشکی کره‌شمالی کمک کند. البته رئیس‌جمهوری آمریکا به تازگی وعده داده در صورت همراهی نکردن چین، واشنگتن حاضر است به تنهایی با برنامه‌های موشکی و اتمی کره‌شمالی مقابله کند. قیمت هر اونس طلا در بازارهای بین‌المللی امروز به ۱۲۵۶ دلار رسیده که نسبت به روز گذشته تغییر چندانی نداشته است. سرمایه‌گذاران بین‌المللی همچنین منتظر انتشار متن مذاکرات نشست اخیر فدرال رزرو آمریکا هستند. کره‌شمالی نیز روز گذشته یک فروند موشک بالستیک دیگر را شلیک کرده است. این اقدام در آستانه نشست رهبران آمریکا و چین بوده است. کسری تجاری آمریکا در ماه فوریه با کاهش نسبی روبه‌رو شده و از بالاترین سطح آن در ۲ سال گذشته فاصله گرفته است. افزایش صادرات و کاهش واردات تاثیر زیادی بر افت کسری تجاری آمریکا داشته است. ترامپ بارها قول داده هزینه‌های زیرساختی در اقتصاد آمریکا را افزایش داده و مالیات‌ها را کاهش دهد. البته ناکامی ترامپ در اصلاح برنامه بهداشت و بیمه همگانی اوپاما تردیدهای زیادی را نسبت به برنامه‌های اقتصادی و مالی وی به وجود آورده است. نسبت به برنامه‌های اقتصادی و مالی وی به وجود آورده است. جفری لاکر رییس فدرال رزرو ریچموند نیز به علت افشای اطلاعات محرمانه درباره سیاست‌های بانک مرکزی آمریکا در سال ۲۰۱۲ میلادی در مصاحبه با وال استریت ژورنال، از این سمت کناره‌گیری کرده است. میزان واردات طلای ترکیه در ماه مارس با ۱۷ برابر رشد به بیش از ۲۸ تن رسیده است. در پیش بودن همه‌پرسی اصلاح قانون اساسی ترکیه تاثیر زیادی بر افزایش تقاضای طلا در بازار این کشور داشته است.

بازدهی‌های رویایی فرابورس

راضیه عموزاده خلیلی
تحلیلگر بازار سرمایه

از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا چهارشنبه ۱۶ فروردین، مانند هر سال روزهای سبز بازار سهام به شمار می‌رود. روزهایی که بیشتر اوقات شاهد رشد ملایم در بیشتر نمادهای بازار هستیم، چراکه در انتهای هر سال فشار فروش و تسویه معامله‌گران اعتباری در بازار باعث کاهش قیمت‌ها می‌شود و با آغاز سال جدید که دیگر این فشار از روی بازار برداشته می‌شود شاهد کاهش عرضه‌ها و افزایش تقاضا می‌شویم. در سال جدید و در دو هفته اخیر نیز شاخص کل بورس با رشد ۴۱۸ واحدی (۰/۵۴ درصدی) از ۷۷ هزار و ۲۳۰ واحد در پایان سال قبل به ۷۷ هزار و ۶۴۸ واحد افزایش یافت و جالب اینکه ۲۵۵ واحد از این رشد در همان نخستین روز کاری، یعنی ۵ فروردین اتفاق افتاده است. در این مدت شاخص کل هم وزن نیز با رشد ۶۷ واحد و شاخص صنعت با رشد ۲۶ واحدی روبه‌رو شده‌اند.

در بین صنایع مختلف نیز به ترتیب ۵ صنعت؛ پیمانکاری صنعتی (۲۸ درصد)، قند و شکر (۱۱ درصد)، دستگاه‌های برقی (۹/۵ درصد)، ماشین‌آلات (۶/۶۷ درصد) و کاشی و سرامیک (۶ درصد) دارای بیشترین رشد بوده‌اند. در مقابل صنعت «محصولات فلزی» به دلیل افت قیمت‌های جهانی فلزات با افت ۵/۴ درصدی، بیشترین کاهش را شاهد بوده است.

اما بررسی و مقایسه بازدهی شرکت‌های حاضر در بورس و فرابورس نیز جالب است. به‌طوری‌که در این مدت کوتاه شاهد بازدهی‌های رویایی در شرکت‌هایی که نماد آنها در تابلوی بازار پایه معامله می‌شود، بوده‌ایم. برداشتن محدودیت معاملات آنلاین از روی نمادها تنها دلیل این رشدهای هیجانی و رویایی بوده است.

پیش از این تا یک‌ماه گذشته، معاملات شرکت‌های حاضر در تابلوی بازار پایه تنها از طریق کارگزاری‌ها و سفارش دستی امکان‌پذیر بود اما از حدود یک ماه اخیر سازمان بورس با برداشتن این محدودیت اجازه داد تا معاملات نماد این شرکت‌ها نیز از طریق آنلاین و با سقف نوسان قیمتی مثبت، منفی ۱۰ درصد روزانه، امکان‌پذیر باشد.

از روزی که این امکان ایجاد شد تا امروز بیشتر نمادهای بازار پایه باوجود داشتن زبان انباشته سنگین و زبانه‌های عملیاتی در بیشتر این نمادها، شاهد ایجاد صف خرید سنگین هستند.

در دو جدول زیر ۱۰ شرکتی که بیشترین افزایش و بیشترین کاهش قیمت را در این دو هفته شاهد بوده‌اند، مشاهده می‌شود. همه این شرکت‌ها بیشترین رشد قیمت بازار پایه و رشدهای بالای ۵۰ درصد در ۷ روز کاری بورس را به خود اختصاص داده‌اند.

*نمادهای دارای بیشترین رشد قیمتی

شرکت	نماد	بازدهی
صنایع پتروشیمی گلستان	شستان	۹۲
سیمان باقران	سباقر	۷۶
خط دریا بندر	حبندر	۷۶
آبگینه	کابگن	۶۹
کشتیرانی آریا	حاریا	۶۵
مخابراتی ایران	لکما	۶۴
کارتن مشهد	چکارم	۶۱
رهشاد سپاهان	حرهشا	۶۰
تابان نیرو سپاهان	تابا	۵۳
اشتاد ایران	تشتاد	۵۳

*نمادهای دارای بیشترین افت قیمتی

شرکت	نماد	بازدهی
بسته‌بندی ایران	فبیرا	-۱۱
صنعتی مینو (خرمدره)	غصینو	-۱۱
پست بانک ایران	ویست	-۱۱
مرجان کار	کمرجان	-۱۲
بیمه آرمان	آرمان	-۱۲
اعتباری توسعه	توسعه	-۱۳
ایرانیات	سایرا	-۱۴
انرژی آذراب	ففرژی	-۱۵
گژ سکه	غگژ	-۱۵
کف	شکف	-۱۶